

O'ZBEKISTON MADANIY MEROSLARINING TURIZIMNI RIVOJLANTIRISHDAGI O'RNI.

Navruzov Dilshod Pirmaxmat o'g'li.

Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti

Turizim fakulteti. TOUP 502 gurux talabasi

Annotatsiya.

Hech kimga sir emaski, O'zbekiston o'zining boy madaniy va tarixiy merosi, betakror me'morchiligi va san'atiga ega. Toshkent, Samarqand, Buxoro, Shahrisabz, Xiva, Urganch, Termiz, Qoraqalpog'istonning qadimiy tarixiy obidalari O'zbekistondagi tarixiy va ma'rifiy turizmning asosiy poydevori hisoblanadi. Ushbu maqolada O'zbekiston madaniy meroslarining turizimni rivojlantirishdagi o'rni va ahamiyati haqida ma'lumot berilgan.

Kalit so'zlar: madaniy turizm, meros, savdo yarmarkalari, madaniy festivallar, madaniy almashinuv.

Аннотация.

Ни для кого не секрет, что Узбекистан обладает собственным богатым культурно-историческим наследием, уникальной архитектурой и искусством. Древние исторические памятники Ташкента, Самарканда, Бухары, Шахрисабза, Хивы, Ургенча, Термеза, Каракалпакстана являются основной основой историко-познавательного туризма в Узбекистане. В статье представлена информация о роли и значении культурного наследия Узбекистана в развитии Узбекистана. туризм.

Ключевые слова: культурный туризм, наследие, ярмарки, фестивали культуры, культурный обмен.

Abstract.

It is no secret that Uzbekistan has its own rich cultural and historical heritage, unique architecture and art. The ancient historical monuments of Tashkent, Samarkand, Bukhara, Shahrisabz, Khiva, Urganch, Termiz, Karakalpakstan are the main foundation of historical and educational tourism in Uzbekistan. This article provides information about the role and importance of cultural heritage of Uzbekistan in the development of tourism. .

Key words: cultural tourism, heritage, trade fairs, cultural festivals, cultural exchange.

KIRISH.

Madaniy turizm sohasini o'rganish va rivojlantirishga bo'lgan ehtiyoj inson uchun madaniy-ma'rifiy faoliyatning muhim rolini tushunish, tarix, din, an'analar, turmush tarzi va uslubining o'ziga xos xususiyatlarini, umuman, boshqa xalqlarning madaniyatini bilish uchun insonning madaniy ehtiyojlarini ro'yobga chiqarish uchun shart – sharoitlar yaratish zarurligini e'tirof etishga asoslanganligini bilamiz. Inson hayotining bu tomonlarini yanada yaxshiroq tushunish madaniy turizm tufayli madaniyat egalari bilan bevosita muloqot qilish natijasida shakllanib boradi. [5]

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI.

Turizm dunyo tamaddumining bosh gultoji bo'lib, hozirgi kunda sayohat insoniyat maqsadlarining asosini tashkil qilib kelmoqda. Ayniqsa, milliy turizmning rivojlantirish istiqbollari, O'zbekistonda turizm industriyasining jahon bozoridagi mavqeini oshirishga ko'maklashmoqda. Fikrimizning isboti sifatida bugungi kunda turizm sohasida katta yutuqlarga erishilayotganligi, tez sur'atlar bilan o'sib borayotganligi, yangidan – yangi mehmonxonalarining barpo etilayotgani, ishchi o'rinlari sonining ko'payishi, malakali mutaxassislarning ortib borishi, turistlar oqimining yildan – yilga ko'payayotganligini ta'kidlab o'tishimiz joizdir. Albatta O'zbekistonning qulay iqlim sharoitlari va o'ziga xos landshaftini inobatga olganda sport va ekologik turizmning rivojlanishi uchun barcha asoslar mavjud. Shunday qilib, madaniy turizm sayyohlik turizmning bir shakli bo'lib, uning maqsadi tashrif buyuradigan joyning madaniyati va madaniy muhitini, shu jumladan landshaftni, aholining an'analari va ularning turmush tarzi, badiiy madaniyat va san'atni, mahalliy aholining bo'sh vaqtlarini o'tkazishning turli shakllarini tanishishdan iboratdir. Madaniy turizm madaniy tadbirlarni, muzeylar, madaniy meros ob'ektlarini, mahalliy aholi bilan aloqalarni yaxshilashni, xalqning turmush sharoitini, amaliy san'atini ko'rish mumkin. Shu munosabat bilan, har qanday inson uchun, madaniy turizm – bu madaniyatning muayyan ob'ekti bilan tanishish, shuningdek, uning sharhini tushunish, atrof-muhit orqali yangi ma'nolarni o'rganish, kontekstni baholash (joyning atmosferasini his qilish), boshqacha aytganda, joy va uning aholisining nomoddiy madaniyatini bilishdan iboratdir.[4]

MUHOKAMA VA NATIJALAR.

O'zbekistonning eng jozibali xususiyatlaridan biri uning tarixiy shaharlari bo'lib, ularning har biri mamlakatning yorqin o'tmishidan dalolat beradi. Samarqand, Buxoro va Xiva kabi shaharlar muhtasham arxitekturasi bilan maqtanib, koshinkor bezaklar va mahobatli gumbazlar bilan bezatilgan bo'lib, tashrif buyuruvchilarni o'tgan imperiyalar davri va savdo yo'llariga olib boradi. Bu qadimiy shaharlarning tor ko'chalari bo'ylab aylanib o'tarkan, bir paytlar bu yo'llarni bosib o'tgan, ortda madaniy almashinuv va badiiy innovatsiyalar merosini qoldirgan Ipak yo'li savdogarlari va olimlarining aks sadolarini his qilish

mumkin. Ipak yo'li merosi O'zbekiston tarixidagi shunchaki bir sahifa emas chunki bu mamlakat madaniyatining barcha jabhalariga singib ketgan tirik merosdir.[3]

Ziravorlar va to'qimachilik mahsulotlariga to'lib-toshgan rang-barang bozorlardan tortib, shoyi to'qish va kulolchilik kabi an'anaviy hunarmandchilik kabi O'zbekistonning hunarmandchilik an'analari sayyohlar qalbini zabt etib, ularda qiziqish uyg'otmoqda. O'zbekiston ushbu azaliy hunarmandchilikni asrab-avaylash va targ'ib qilish orqali tashrif buyuruvchilarga o'z hunarmandlarining mahorati va fidoyiligiga guvoh bo'lish imkoniyatini taqdim etadi va bu an'analar kelgusi avlodlar uchun ham saqlanib qoladi. Madaniy festivallar O'zbekistonning jadal merosini namoyish etish va madaniy almashinuvni rivojlantirishda muhim o'rin tutadi. "Navro'z", "Sharq taronalari" "Sharq ohanglari" festivali kabi tadbirlar o'zbek madaniyatining rang-barangligini tarannum etish maqsadida dunyoning turli mamlakatlaridan san'atkorlar, musiqachilar va ijrochilarni birlashtirmoqda. Ushbu festivallar orqali sayyohlar an'anaviy raqslar, musiqiy chiqishlar va oshpazlik lazzatlarida ishtirok etishlari mumkin, bu esa doimiy xotiralarni yaratishi va mahalliy hamjamiyat bilan aloqalarni o'rnatishi mumkin. Oziq-ovqat o'zbek madaniyatining yana bir poydevori bo'lib, mamlakatning pazandalik sa'nati bo'ylab mazali sayohatni taklif qiladi.[2]

Mazali palov va shashlikdan tortib, shirin halvagacha, o'zbek oshxonasi ta'mni o'ziga tortadi va mamlakatning gastronomik an'alarini shakllantirgan turli ta'sirlarni aks ettiradi. Sayohatchilar mahalliy oshxonalarda va bozor rastalarida o'zbek taomlarining aslligidan bahramand bo'lishlari, pazandachilik va umumiy ovqatlanish san'atini nishonlaydigan pazandalik sarguzashtlarida qatnashishlari mumkin. O'zbekistonning mehmondo'stligi, xalqining samimiyligi va saxovatini o'zida mujassam etgan. Mehmondo'stlik ruhi oddiy yashash, madaniy almashinuv va do'stlikni rivojlantirishdan tashqariga chiqadi, chunki tashrif buyuruvchilar mahalliy oilalar bilan bog'lanadilar, ovqatlanishadi va hikoyalar almashadilar, chegaralar va tillardan oshib ketadigan xotiralar yaratadilar. O'zbekiston o'zini madaniy turizmning yetakchi yo'nalishi sifatida ko'rsatishga intilayotgan ekan, uning merosi va ijodidan foydalanish uchun ulkan imkoniyatlar mavjud. Infratuzilmaga sarmoya kiritish, barqaror turizm amaliyotini targ'ib qilish va mahalliy hamjamiyat bilan hamkorlik qilish orqali O'zbekiston tashrif buyuruvchilarga chinakam immersiv va boyituvchi madaniy tajriba taqdim etishi mumkin. Strategik marketing kampaniyalari, sayyohlik agentliklari bilan hamkorlik vaxalqaro sayyohlik yarmarkalarida ishtirok etish orqali O'zbekiston o'zining madaniy boyliklarini global auditoriyaga namoyish etishi mumkin, bu esa haqiqiylik, tarix va sarguzashtlarni izlovchi sayohatchilarni jalb qilishi mumkin.[1]

XULOSA.

O'zbekistonning madaniy merosi mamlakatda turizmni rivojlantirishning asosiy omili hisoblanadi. O'zbekistonning boy tarixi va ko'p asrlik madaniyati bilan faxrlanadi, bu esa uni sayohatchilar uchun jozibali manzilga aylantiradi. Samarqand, Buxoro va Xivaning tarixiy shaharlari YuNESKOning Butunjahon merosi ro'yxatiga kiritilgan bo'lib, ular butun dunyodan sayyohlarni o'ziga tortadigan ajoyib arxitektura, murakkab mozaikalar va qadimiy obidalarni namoyish etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]
2. Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]
3. Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]
4. Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo'nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]
5. Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]